

SEDAM DRVENIH KILOMETARA

Sulejmanov most na Dravi čeka na obnovu

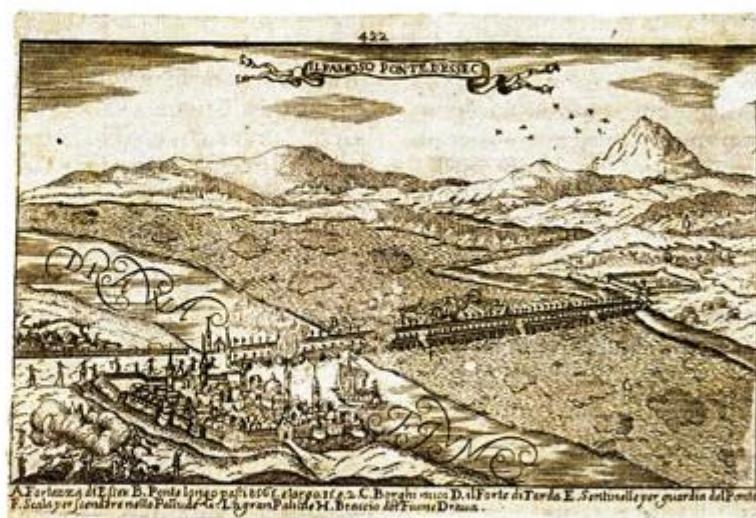
Sulejman Veličanstveni dao ga je sagraditi za svoje ratne pohode, a zadnji je put preko njega prešao mrtav, što podanici nisu znali

piše Korana Sutlić

Sultan Sulejman Veličanstveni zadnji je put preko velebnog mosta dugog oko sedam kilometara između Osijeka i Darde, što ga je dao sagraditi za svoje ratne pohode, prešao mrtav. Njegovi podanici bili su uvjereni da je još živ.

U Carigrad su nakon opsade Sigeta prevezli njegovo mrtvo tijelo u kočiji u sjedećem položaju, što je bila ideja vojskovođe Mehmed-paše Sokolovića. Tom varkom spriječio je pad moralja vojske tijekom bitke kod Sigeta, ali je i zaštitio Sulejmanova sina Selima, da ga baš on naslijedi na prijestolju. To mu je i uspjelo te je Selim postao novim turuskim sultandom. Naime, Sultan Sulejman I. iznenada je umro 4. rujna 1566. godine, za vrijeme opsade Sigeta.

SVJETSKO ČUDO Drveni most kojim je Sulejman I. došao sa svojom vojskom do Sigeta na pohodu za Beč zbog impozantnosti bio je u svoje doba opisivan kao osmo svjetsko čudo. Štoviše, za most preko kojeg je vojska Osmanskog Carstva osvajala Zapad postoji i pretpostavka da ga je još kao mlađi inženjer radio dijelom i Mimar Sinan, kasnije čuveni arhitekt, autor Sulejmanove džamije u Carigradu i mosta kod Višegrada. Ostaci drvenog mosta 2008. godine pronađeni su u ribnjaku dvorca Esterhazy u Dardi te su ih istražili ronioci arheolozi Hrvatskog restauratorskog zavoda iz Zadra. Ubrzo potom pokrenuta je inicijativa za obnovu mosta, odnosno za markiranje njegove trase uz djelomičnu rekonstrukciju, na čemu surađuju hrvatski konzervatori i njihove kolege iz Turske razvojne agencije TICA. Stručnjaci TICA-e prije nekoliko mjeseci proveli su i geološka istraživanja. Dijelom bi se trasa trebala razminirati. U tijeku je i priprema projekta "Tematska ruta Zrinski - Sulejman" kojom će se označiti trasa mosta i drugi ostaci Osmanskog Carstva, što je međunarodni projekt Mađarske

Vjeruje se da je most sagraden neposredno prije bitke u Sigetu, no čini se izglednim da je graden za ranijih pohoda

Iako ga neki crteži prikazuju krivudavim, most je vjerojatno bio ravan

i Hrvatske u sklopu IPA projekta. Autori karte trase mosta su Ratko Vučetić i Ivana Haničar Buljan.

Prema istraživanjima stručnjaka most je bio graden od koso zabijenih hrastovih stupaca kakvi su bili tipični osmanski pontonski vojni mostovi, koji su na gornjem dijelu imali površinu za prolaz. Vjerojatno je bio ravan, a ne krivudav kako se nagadalo i kako izgleda u nekim starijim prikazima. Vjeruje se da je most sagraden neposredno prije bitke u Sigetu, no sad je izgledno da je graden za ranijih pohoda, kad je Sulejman išao na Mohačko polje.

ISTRAŽIVANJE Most je bio fascinantan - dugačak oko sedam kilometara, širok vjerojatno pet do šest metara. Legenda kaže da je sagraden u samo dva tjedna i da je u grandiozni pothvat bilo upregnuto 25.000 vojnika i raje. Most je nekolicinu puta bio uništavan i obnavljan. Nikola Zrinski je 1664. godine spašio baranjski dio mosta. Građenje, postojanje i rušenje mosta odvijalo se između 1526. i 1687. godine. Potpuna replika mosta nije moguća, naime za njegovu obnovu trebalo posjetiti cijelu spačvansku šumu. Za obnovu dijelova zainteresirana je i Turska. Lani je HAZU objavio knjigu "Veliki Osječki most" u ediciji Mursa Aeterna II, publikaciju koja je bila rezultat opsežnog istraživanja provedenog u suradnji s veleposlanstvom Turske u RH i Turskim institutom za podvodnu arheologiju, Institutom za povijest umjetnosti, HRZ-om i drugima.